

SUOMEN RADIOSÄHKÖTÄJÄLIITON r.y:n toimisto: Huvilakatu 19, puh. 22 830. Sähköosoite: Radioliitto, Helsinki. LIITON TOIMIHENKILÖT: Liiton sihteeri ja rahastonhoitaja: Erkki Koivisto, Helsinki, Huvilakatu 19, puh. 22 830. Puheenjohtaja: Yrjö Luomanmäki, Helsinki, Mechelinink. 2. A. 4, puh. 43 672. Varapuheenjohtaja: Tauno Hartikainen, Helsinki, Runeberginkatu 53. B. 53.

HUOM! Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on osoitettava toimittajalle, osoitteella: Yrjö Luomanmäki, Helsinki, Mechelininkatu 2. A. 4.

VIKKAMERKKEJÄ saatavana sihteeriltä. Lakkimerkin hinta on mk 65:— ja virkapuvun käsivarsinauhon hinta mk 80:—.

TOIMIPAIKAT 25.8.38: R. Aschan s/s Nagu. T. Heinonen s/s Ivalo. U. Lemmälä Kotkaradio (v.a.). T. Pelander Hankoradio (v.a.). T. Erjanko s/s Otto H. T. Saarinen s/s Inha. V. Palhovuo s/s Sally. A. Hallamo s/s Aura. G. Lindeman s/s Karin. T. Virta s/s Björneborg. H. Matinara s/s Inari. R. Lucas s/s Askö. U. Heiramo s/s Ergo. J. Vanamo s/s Bore I (v.a.). A. Nordberg s/s Vienti. B. Salenius s/s Ingrid Thorden. K. Heikkilä s/s Barbro. K. Hyvärinen s/s Bore 9 (v.a.). E. Ratamo s/s Hogland. S. Kalmi s/s Greta Thorden. O. Toivonen s/s Fidora (v.a.). J. Nuotio s/s Argo (S.H.O.Y.). G. Stade s/s Aldebaran. E. Halminen s/s Pluto. L. Rosenback s/s Brita Thorden. L. Suutarinen s/s Modesta. T. Brännäs s/s Maria Thorden. M. Nyysinen s/s Esbjörn. A. Lepistö s/s Kronoborg. J. Vanamo s/s Peggy Thorden. A. Kangas Leppävaararadio v.a. M. Kiiliäinen s/s Anneberg. K. Heiskanen s/s Marieborg. E. Karjalainen s/s Cisil. H. Lindholm s/s Mathilda Thorden. A. Holmberg s/s Savonia. E. Airisto s/s Hanö. T. Kinnunen s/s Vicia. M. Päiviö s/s Rolfsborg (v.a.). U. Pohjankoski s/s Yrsa. O. Leino s/s Kirsta. V. Heikkilä s/s Argo. O. Wahlström s/s Greta (v.a.). A. Sandman s/s

Kemi. Myöhemmin: V. Tiesmäki s/s Nidarholm. L. Huuhtanen s/s Ivalo.

VAPAINA 25.8.38: Olavi Toivonen, Aulis Härkönen, Veikko Koroma, Vilho Metsälä. Myöhemmin: Osmo Viheralo, O. Laaksamo, Kauko Savolainen.

VUODEN 1938 JÄSENMAKSUN LISÄVEROINEEN OVAT SUORITTANEET 25.8.38: V. Metsälä, H. Luhala, E. Tamminen, T. Elomaa, G. Ertomaa, E. Turkki, E. Kiviranta, T. Piekäinen, U. Lemmälä, L. Kyllönen, H. Lindholm, M. Virtanen, M. Piha, T. Kinnunen, V. Palhovuo, J. Dromberg, E. Hahka, P. Niskanen, J. Vanamo, L. Kokki, H. Hiltunen, S. Kalmi, E. Pulliainen, A. Sandman, E. Johansson, L. Leppänen, T. Lipponen, O. Viheralo, P. Backman, B. Blomqvist, V. Aro, A. Mäkelä, E. Erkkilä, N. Holmgren, O. Ääri, A. Lindroos, T. Saari, K. Heiskanen, E. Saloranta, J. Roos, N. Saalasvu, M. Heimonen, V. Tiesmäki, J. Tiusanen sekä osan B. Edelman, E. Holmlund, A. Lepistö.

Jäsenet! Kiirehtikää jäsenmaksujenne suoritusta. Viimeistään 30.11.38 pitää kaikki jäsenmaksut olla maksettu.

RADIO OH

Maamme ainoa radioteknillinen, erikoisesti lyhytaalto-
tekniikkaa sekä laivaradio- ja amatööritoimintaa
käsittelevä julkaisu.

Ilmestyy joka toisen kuukauden 15. pnä.

TOIMITUS: E. Kairenius (vastaava), os. Helsinki,
Laivurinkatu 21 C7. Puh. 26 809.

ILMOITUSASIAT: Puh. 26 809.

Ilmoituskäsikirjoitusten oltava toimituksen käytettävissä
viimeistään viikkoa ennen ilmestymispäivää.

KIRJAPAINO: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran
Kirjapainon Oy. Puh. sarja 20 081.

Kuin hohtimet kaivoon

katoavat kaikenlaiset radiohäiriöt, jos
häiriölähteeseen on sijoitettu

ELECTRICA häiriönpoistokondensaattori

Ikäviä keskeytyksiä radion kuunte-
luaikana ei esiinny, jos vastaanotti-
meen on asennettu tunnetusti
ensiluokkaiset

ELECTRICA vastukset ja sauvakondensattorit.

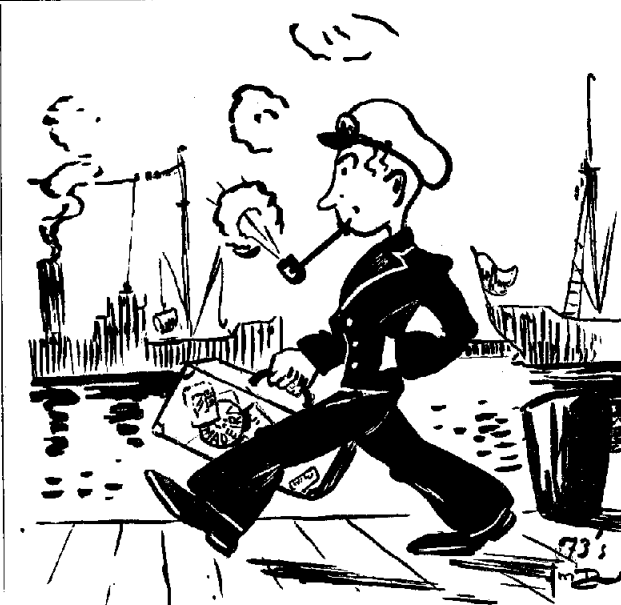
Edustaja ja tukkumyyjä:

B. MELART & Co

Helsinki. Rikhardink. 1. Puh. 31807

RADIO OH

HEINÄ —
ELOKUU

VOITTE HUOLETI

astella toimipaikkaanne jos
tiedätte, että laivalla on kun-
nolliset ja toimintavarmat
radiolaitteet.

RADIOTEKNO

HELSINKI, MALMINKATU 22. PUH. 26382

LYHYTAALTO- HAVAINTOJA

Viimeisten kahden vuoden aikana, jolloin allek. on ollut toimesta s.s. "Aurassa" — joko kulkee säännöllisesti Suomen ja Etelä-Amerikan välillä — olen, tekemällä muistiinpanoja yhteyksistäni Hanko-radioon 36 metrillä ja mahdollisuuksista, eri vuodenaajoista riippuen, saada qso Hankoon tällä aallolla, tullut siihen tulokseen, että kevät ja syksy ovat olleet suotuisimmat, etenkin mitä tulee yhteyksiin tropiikista ja päiväntasaajan eteläpuolelta, joskin esim. syyskuu 1936 oli kovin suotuisa, mutta v. 1937 melkein mahdoton. Sitävastoin ovat kevätkuukaudet huhti- ja toukokuu aina olleet hyvin suotuisat. Kesäisin ja talvisin en ole yleensä kuullut Hankoa Kap Verdenin saarten eteläpuolella, ja asemakirja todistaa myös, että olen niinä vuodenaikoina lähettänyt sanomat via SAG, LGB ja PCH. Havainnot, mitä Hanko-radioon tulee, eivät täydellisesti lyö yhteen tuloksiin, joihin olen tullut yhteyksilläni Bergenin, Göteborgin ja Scheveningeniin. Mainittuihin asemiin olen aina päässyt vuodenaajoista riippumatta; ei ainakaan pari päivää pidempiä taukoja liikenteessä ole ollut. Sitävastoin on välistä mennyt kuukausiakin, etten ole kuullut Hankoa 36 metrillä Kanarian saarten eteläpuolella. Pisimmät qso Hankoon on minulla ollut Buenos Airesista — pidemmälle eivät Suomen Etelä-Amerikan Linjan laivat kulje — ja nämä ennätykset ovat kaikki saatu kevät- ja syyskuukausina. Olisi muuten mielenkiintoista kuulla, mihin tuloksiin linjan muut lyhytaaltosähkötäjät ovat tulleet.

Viime aikoina on Hangon 90 m tullut paljon paremmaksi (korjauksia vai uudet aparaatit OHN:ssä?). Ennen oli Hanko tällä aallolla melko heikko jo Biskayalla, mutta nyt olen saanut sanomat menemään suoraan Hankoon 90. metrillä aina Kanarian saarilta asti. Keväällä 1938 kuulin OHN:nä monta kertaa Brasilian rannikolla ja pari kertaa jopa Rio de Janeiroon saakka. Viime toukokuussa kolleega "Navigatorissa", Koskela, lähetti sanoman suoraan Hankoon 90 metrillä, laivan ollessa lähellä Rio de Janeiroa. "Auran" heikolla lähettimellä tämä olisi mahdotonta.

Tässä yhteydessä haluaisin hiukan kosketella radioliikennettä 90 metrillä. Niinkuin tunnettua, on nykyään 22.0 gmt yleinen "rendezvous-aika" tällä aallolla. Mutta samaan aikaan on myös Hangolla kuuntelu-aika 90 metrillä, sanomaliikennettä varten. Kaikkien suomalaisten 90 m laivasähkötäjien pitäisi aivan välttämättömästi sopia siitä, ettei 90 m saa häiritä klo 22.00 gmt ennen kuin sanomavaihto Hangon kanssa on päättynyt, t.s. ei ennen kuin kaikki laivat, joilla on sanomia Hangolle, ovat saaneet ne lähetetyksi. Vasta silloin voi vaihtaa TR ja muita yksityisluontoisia SVC:tä. Niinkuin asianlaita nyt on, on välistä vaikeaa heikoilla laiva-asemilla päästä Hankoon, häiriöitten takia yksityisliikenteestä. Suomalaisten lyhytaalto-laivojen lukumäärä kasvaa jatkuvasti ja ennen pitkää on mainittu aalto melkein tukossa klo 22 gmt, ellei jonkunlaisiin toimenpiteisiin ryhdytä.

RADIOSÄHKÖTTÄJÄKURSSIT

laivojen radiosähkötäjiksi aikoville alkavat syyskuun 20 päivänä Ammattienedistämislaitoksella Helsingissä Töölönkatu 28. Kurssit kestävät n. 6 kuukautta ja kurssimaksu on 2,500 markkaa. Kursseille otetaan enintään 30 oppilasta ja tulee kursseille hyväksyttävillä olla ainakin keskikoulun päästötodistus. Sotilasradiosähkötäjätutkinnon suorittaneilla on etusija. Hakemukset on toimitettava posti- ja lennätinhallituksen radiokonttoriin viimeistään syyskuun 10 päivänä. Hakemuksiin on liitettävä koulutodistus, lääkärintodistus ja papintodistus.

Kotimatalla Etelä-Amerikasta keväällä 1938 sain kuulla, että Suomen yleisradio-ohjelmat lähetetään nyt myös 31.58 metrillä, ja koska etenkin uutiset kotimaasta ovat tervetulleet pitkällä Atlantin matkoilla, rupesin heti kuuntelemaan tätä uutta asemaa. Valitettavasti oli Etelä-Amerikan itäosilla vielä valoisaa klo 19.45 gmt, kun uutiset luetaan, ja vasta sivuutettuamme Fernando de Noronhan saaren, kuulin ensimmäisen kerran uutiset tällä aallolla. Laivan heilumisen takia en kuitenkaan silloin vielä saanut mitään selvästi vastaan. Mainittu saari sijaitsee 4 astetta päiväntasaajan eteläpuolella. Vähitellen kuului asema paremmin, ja suunnilleen Kap Verdenin saarien kohdalla voin jo julkaista suoraan Suomesta saatuja kotimaan uutisia.

AXT.

LAIVAPÄÄLLYSTÖKONGRESSI TURUSSA

Elok. 4 p:nä klo 10 aamulla kokoontuivat Turussa pohjoismaiden laivapäällöskongressin hallituksen jäsenet kokoukseen.

Vieraat lausui tervetulleeksi kapt. Granit Suomen vanhimpaan merikaupunkiin. Puhuja huomautti, että merenkulkuelinkeinon edellytykset ovat jossakin määrin muuttuneet hallituksen viime kokouksesta kuluneena aikana. Silloin näytti rahtimarkkinoiden tulevaisuus hyvältä, mutta nyt rahtimarkkinat ovat jossakin määrin huonontuneet. Valittamisen syytä ei kuitenkaan oikeastaan ole, sillä varsinaista työttömyyttä ei "meriväen" keskuudessa esiinny.

Päitsi useita sisäisiä asioita kongressi käsittelee m.m. meillä erikoisen ajankohtaista kysymystä meriselityksen antamisesta. Kongressin hallitus on todennut, että eräät meriselityksen antamista koskevat määräykset, jotka on otettu käytäntöön Norjassa, pitäisi ottaa huomioon myöskin muissa pohjoismaissa. Nämä määräykset tarkoittavat sitä, että yhteenajoista annettavia meriselityksiä tai milloin yleensä on olemassa vastapuoli, ei pidä päästää julkisuuteen sillä tavalla, että vastapuoli saa tiedon meriselityksen sisällöstä ennen lopullista ratkaisemista.

Merimieslain tarkistusta koskevassa kysymyksessä, minkä yhteydessä oli käsiteltävänä viime toukokuussa Oslolla laadittu ehdotus lain muutoksiksi, päätettiin esittää erinäisiä huomautuksia.

Kongressin hallitus totesi, että päällystön maihinousemis-oikeutta koskevassa kysymyksessä ei vielä ole päästy kohtuulliseen ratkaisuun erikoisesti Suomessa ja Ruotsissa. Hallituksen mielestä virkavaltaisia ja vanhentuneita määräyksiä pitäisi voida poistaa.

Seuraava kokous päätettiin pitää Oslolla ensi vuoden puolivälissä.

SUOMEN KAUPPALAIVASTO

Tasavallan presidentti antoi 26/7 asetuksen ruoanpidosta suomalaisissa kauppa-aluksissa. Asetus tulee voimaan tammikuun 1 päivänä 1939 ja sillä kumotaan 17 päivänä toukokuuta 1893 vahvistettu Suomen kauppalaivojen yleinen ruokajärjestys.

RADIO OH

SUOMEN RADIOAMATÖÖRILIITON R.Y. JA SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITON R.Y.
ÄÄNENKANNATTAJA

TOIMITUS

E. KAIRENIUS (vastaava)

YRJÖ LUOMANMÄKI

K. S. SAINIO, (toimitussihteeri)

Toimituksen osoite: Helsinki, Laivurinkatu 21. C. 7. Puh. 26809. Tavataan varmimmin klo 10.00—12.00

Toimituskunta: V. E. KILPINEN, H. JALANDER, TOIVO LEIVISKÄ, V. POUTIAINEN, J. A. HOLOPAINEN ja E. KOIVISTO

N:o 7—8

HEINÄ—ELOKUU

VII vuosik. 1938

AMATÖÖRIEN SOTILASRADIOSÄHKÖTTÄJÄTUTKINNOT

Kuten tunnettua määrää kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö radioamatööreille myöntämässään työskentelylupan 3) kohdassa suoritettavaksi sotilasradiosähkötäjätutkintoa vastaavan tutkinnon viimeistään ennen kuuden kuukauden kuluttua päätöksen antamispäivästä. Yleisesikunta puolestaan on 19. 12. -35 päivätyllä kiertokirjelmällään lähettänyt SRAL:in hallitukselle ohjeet sotilasradiosähkötäjätutkintojen toimeenpanosta ja tutkintovaatimuksista sekä myöhemmin lisäykset ja muutokset sanottuihin ohjeisiin.

Sen jälkeen kuin Yleisesikunta oli suostunut siihen, että SRAL keskuudessaan sai määrätä tutkijalautakunnan, määrättiin tähän toimeen Viestipataljoonassa puheenjohtajan tehtäviin pätevyysvaatimukset suorittanut dipl.ins. K. S. Sainio, toimittaja E. Kairenius ja sotilasmestari A. Häkkinen, siirtyen tutkintotilaisuuksien käytännöllinen järjestely yksinomaan SRAL:n huoleksi. V. 1937 osoitti Puolustusministeriö käyttövaroja SRAL:lle radioamatöörien kouluttamiseksi, tarvittavan kaluston hankkimiseksi sekä tutkintojen järjestämistä varten, sopien samalla Sk. Yliesikunnan kanssa, että tutkintopaikkakunnilla olevat sk.viestiosastot lainaavat liitolle tutkintotilaisuuksia varten tarvittavat C-asemat, määräten samalla, että mikäli niillä paikkakunnilla, missä liiton toimesta järjestetään tutkintoja on suojeluskuntalaisia, jotka, olematta radioamatööriin jäseniä, haluavat suorittaa tutkinnon, on heille järjestettävä siihen tilaisuus, edellyttäen kuitenkin, ettei tämä lisää liiton tutkintotilaisuutta varten suunnittelemaa aikaa. Siinä tapauksessa, ettei lautakunta kokonaisuudessaan saavu tutkintopaik-

kakunnille voi jäsenenä toimia puolustuslaitoksessa I lk:n sotilasradiosähkötäjätutkinnon suorittanut henkilö.

Sotilasradiosähkötäjätutkinnon vaatimuksiin kuuluu paitsi vastaanottoa ja antoa lisäksi radioliikenne ja asemien (c-aseman) tunteminen ja hoito.

Otto. On otettava nopeudella 60 merkkiä/minutissa (I lk. 80 merk./min.) viestilomakkeelle 5 radiosanomaa, joissa yhteensä tekstin teoreettinen merkkiluku on 350. (I lk. 7 sanomaa, 445 merkkiä.)

Ottokokeessa suoritetaan sanoman anto kahteen kertaan (= teksti kerrataan). Kirjoittaminen suoritetaan viestilomakkeelle Viestiliikenneohjesäännön (V.L.O.) määräämällä tavalla, ts. yksi merkki joka ruutuun noudattamalla V.L.O:n siv. 97 määrättyä kirjainten ja numeroiden kirjoitustapaa.

Virheetön otto arvostellaan 10, 1 virhe 9, 2 virhettä 8 jne.; yli 5 virhettä = hyljätty.

Kertain pistelaskua varten on 3.

Oton käsialan selvyttä yhteispistemäärää varten arvostellaan arvosanoilla 10—5. (Ei kertainta.)

Anto. On annettava morseavaimella nopeudella 60 merk./min. 3 radiosanomaa; 315 merkkiä. (I lk. 80 merk./min., 5 sanomaa, yht. 400 merkkiä.)

Antajalla on oikeus korjata enintään 5 kertaa.

Nopeus ei saa II lk. hyväksymistä varten alittaa 55 merk./min. eikä ylittää 65 merk./min. I lk. raja-arvot 75 ja 85 merk./min.

Virheetön anto nopeudella 60 merk./min. II lk:ssa 10, 61—59 9, 62—58 8 jne.

Radiohuolto-osastomme

suorittaa asiantuntemuksella kaikkia alaan kuuluvia töitä.

Hienomekaaninen osastomme

suorittaa sorvaus y.m. töitä.

Kääntykää puoleemme kaikissa alamme kysymyksissä.

Insinööritoimisto **RAINTO** Helsinki
Kaisaniemenkatu 7. Puh. 65 163. - (Kauppapalatsi)

Enemmän kuin yksi virhe (= korjaamaton virhe), korjauksia enemmän kuin 5 kertaa tai nopeuden mennessä yli 65 tai alle 55 = hyljätty.

Kertain 3.

Annon käsialaa arvostellaan korjauskerrat huomioonottaen arvosanoilla 10—5. (Ei kertainta.)

Radioliikenne osattava. V.L.O. §§ 7—49; 97—127 ja 164—180. Tutkinnossa kysellään lisäksi liikennemerkit ja -lyhennykset (liite 7). Käytännöllinen sanomainvaihto suoritetaan SRAL:n putkisummeriverkostolla, ellei tarvittavaa c-asemamäärää ole käytettävissä. Liikenteessä osattava virheettömästi antaa ja ottaa vastaan sekä tavallisia sanomia että välitettäviä sanomia. Kellonaikojen antoja, vara-aallolle siirtymisiä jne. ei esi-merkeissä esiinny.

Radioliikenteen tunteminen ja taito arvostellaan 10—5.

Kertain 3.

Radiokaluston tunteminen. Radiokaluston (oman asemansa) käsittely ja hoito. Toiminta ja kytkentä. Jos käytettävänä on c-asema, sen tunteminen ja käsittely.

Radiokaluston tuntemuksessa ei SRAL luonnollisesti vaadi enempää kuin minkä normaalin radiokoulutus joukko-osastoissa varusmiehelle ennättää opettaa. Tämän johdosta yleensä vältetään radio-opin tietopuolisia kysymyksiä.

Arvostelu 10—5. (Ei kertainta.)

Luokkaan hyväksymistä varten on pyrkijän saavutettava vähintään 84 pistettä. Pistemäärä lasketaan niin, että oton, annon ja liikenteen arvosana kerrotaan kertomella 3 ja tulojen summaan lisätään oton ja annon käsialassa sekä radiokoneen tuntemisessa saavutettu arvosana.

Sekä otto- että antokokeessa saa tutkintotilaisuudessa yrittää enintään kolmasti. Paras tulos ja sen käsiala jää voimaan.

Tutkintotilaisuuksissa kuulustelee dipl.ins. K. S. Sainio radiokaluston, sot.mest. Häkkänen radioliikenteen, toimittaja Kaireniuksen hoitaessa annon.

Viestiliikenneohjesääntöjä luovuttaa SRAL lainaksi halukkaille sikäli kuin varastoa riittää.

Tutkintotilaisuuksista ilmoittaa SRAL hyvissä ajoin ja voi toivomukset aikoihin nähden esittää SRAL:n puheenjohtajalle, riippuen lautakunnan matkat kulloinkin käytettävissä olevasta ajasta sekä Puolustusministeriön sanottuun tarkoitukseen varaamista määrärahoista.

Kuten ylläolevasta selviää tulee jokaisen henkilökoh- taisesti valmentautua tutkintoihin ja käyttää apunaan mikäli suinkin on mahdollista puolustuslaitoksessa radio- sähköttäjätutkinnon suorittaneita henkilöitä. Lähempiä ohjeita ja neuvoja varten voivat jäsenet kääntyä sotilas- mestari A. Häkkäsen puoleen, os. Helsinki, Linnankatu 16 A 8.

KAKSI UUTTA MOOTTORI- ALUSTA THORDENIN TONNISTOON

Laivanvarustaja Gustaf B. Thordén on tilannut Crichton-Vulcanilta kaksi uutta moottorialusta, joista tulee "Carolina Thordénin" ja "Mathilda Thordénin" sisaraluksia ja jotka on tarkoitettu liikennöimään Suomen—Pohjois-Amerikan linjalla. Moottorialusten kantavuudeksi tulisi 6,000 dwt ja nopeus 14,5 solmua. Alukset valmistuvat v. 1940 alkuun mennessä. Lisäksi harkitaan edelleen kahden muun aluksen hankkimista.

RADIOSÄHKÖTTÄJÄN SORMUS

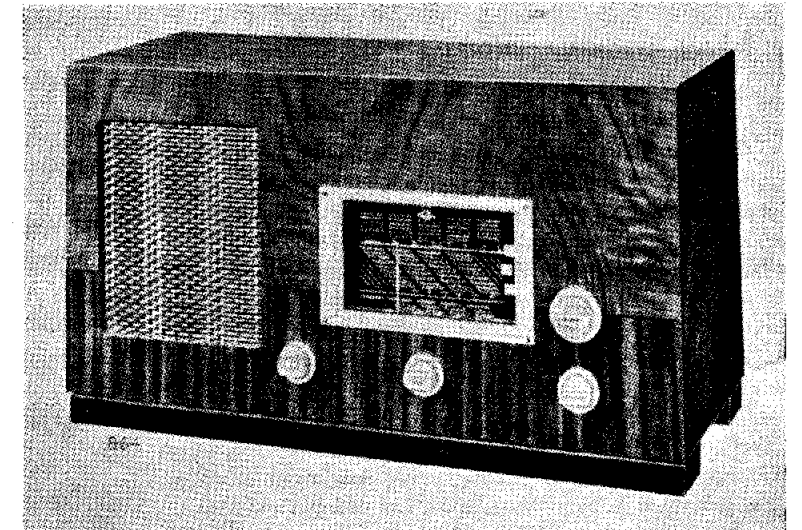
Siitä päätellen, että vain pari kolme jäsentä on vaivautunut tähän mennessä laatimaan ja lähettämään ehdotuksensa sormus- komitealle, tuntuu koko sormushanke kiinnostavan sangen vähän jäseniämme.

Liiton menestyksellinen toiminta vaatii sekä suurissa että pie- nissä asioissa elävämpää harrastusta jäsenten taholta liittoa koh- taan.

Pois saamattomuus tässäkin asiassa ja joka mies laatimaan sormusluonnoksia! Lähettäkää ne jo paluupostissa.

Sormuskomitea.

Amatöörit ja sähköttäjät, avustakaa lehteänne kirjoituksilla.

Ostakaa ENGLANTILAISIA

Mittakojeita ja Radiovastaanottimia

Tunnetusti ensiluokkaisia

Työ huoliteltua

C H E S T E R

HELSINKI, KAISANIEMENK. 5
PUH. 32 778, 34 355

PALAUTA MIELEESI!

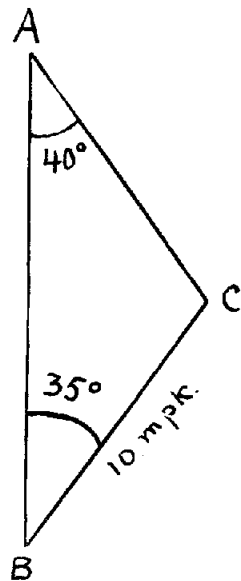
Miten laivan maantieteellinen asema määrätään yhden peilausaseman avulla.

Ei liene haitaksi, vaikka jo näin kesällä muistamme, että suven jälkeen saapuu taas syksy myrskyineen ja sumuineen, jolloin peilaukset ovat tärkeänä apuna merenkulkijoille ja että palautamme alaotsikossa mainitun asian mieleemme jo hyvän sään aikana. Emme nimittäin ihmettelisi, vaikka ei kaikille meidänkään merenkulkijoille, tarkoittamme etupäässä sähköttäjiä, asia olisikaan aivan itsestään selvä, koska niinkin vanhassa merenkulku- ja radiomaassa kuin Englannissa, vielä nykyäänkin näyttää ilmenevän epätietoisuutta mainitussa asiassa.

Sanomme heti, että kaksi saman aseman peilausta sekä niiden välillä kuljetun matkan tunteminen ovat rittävät laivan aseman määrittämiseksi paitsi siinä erikoistapauksessa, että laivan kulkusuunta on jatkuvasti kohti peilausasemaa, t.s., että peilauskulma kummassakin peilauksessa on sama. Tehtävä ratkaistaan sangen yksinkertaisesti siniväittämän ja trigonometrisen taulukon avulla, jollainen tietääksemme kuuluu jokaisen laivan merenkulkuvälineistöön.

Ennenkuin pienellä esimerkillä osoitamme tehtävän ratkaisun, palautamme lyhyesti mielen tasotrigonometrian peruskäsitteet ja siniväittämän siltä varalta, että ne olisivat ehtineet karista muistista.

Jos on laskemalla määrättävä kuvion puuttuvat osat kun tunnetaan ne osat, jotka ovat välttämättömät geometriseen määrittämiseen, olisivat aivan eriluontoiset suureet, sivut ja kulmat, lausuttava lukuina samassa yksikössä, mikä on mahdollista. Tämän vaikeuden voittamiseksi käytetään laskuissa niitä nimittämättömiä lukuja, jotka määräävät sivujen keskinäisiä suhteita. Näitä suhdelukuja nimitetään kulmien trigonometrisiksi funktioiksi.

Selvydeksi piirrämme (piirrä kuvio) suorakulmaisen kolmion, jonka kulmat ovat A, B ja C (C = suorakulma) sekä niiden vastaisten sivujen lukuarvot a, b ja c. Tarkastaessamme sivu-

jen suhteita huomaamme, että ne ovat riippuvaisia terävien kulmien suuruudesta ja päinvastoin, että terävien kulmien suuruus on riippuvainen sivujen suhteiden suuruudesta.

$$\text{Esim. } \frac{a}{c} = f(A), \frac{b}{c} = f(A), \text{ ja kääntäen, } A = f\left(\frac{a}{c}\right), A = f\left(\frac{b}{c}\right).$$

Edelläolevasta saamme seuraavan säännön: suorakulmaisen kolmion sivujen suhteet ovat terävien kulmien funktioita, ja kääntäen: terävät kulmat ovat sivujen suhteiden funktioita.

Suorakulmaisen kolmion sivujen suhteet voidaan ottaa kullalla eri tavalla ja on kullakin suhteella oma nimityksensä, mutta esimerkiksi otamme vain pari niistä:

$$1) \frac{a}{c} = \sin A, \quad 2) \frac{b}{c} = \cos A.$$

Sanoin lausuttuna: 1) Terävän kulman sini on kulman vastaisen kateetin suhde hypotenuusaan.

2) Terävän kulman kosini on kulman viereisen kateetin suhde hypotenuusaan.

Olemme edellä puhuneet vain suorakulmaisista kolmioista, mutta trigonometristen funktioiden käsite voidaan laajentaa kaikkia kulmia ja kolmioita käsittäväksi. Sen perusteellinen selostaminen kävisi kuitenkin liian pitkäksi eikä se ole tässä tapauksessa tarpeellistakaan, kunhan vain muistamme itse siniväittämän, joka kuuluu seuraavasti: kolmiossa on kahden sivun suhde yhtä kuin niiden vastaisten kulmien sinien suhde. Kun vielä muistamme, että supplementtikulmien sinit ovat yhtäsuuret, kykenemmekin määräämään laivan asemapaikan kahden yksinkertaisen peilauksen avulla.

Esim.: Laivan kulkusuunta = 25°. Se ottaa peilauksen Hango Goniosta, joka = 170°. Tuntia myöhemmin se ottaa toisen peilauksen, joka = 130°. Laivan "logi" osoittaa, että peilausten välillä kuljettu matka = 10 mpk. Määrää laivan etäisyys Hango Goniosta toista peilausta otettaessa!

Ratkaisu (katso kuviota): Olkoon Hango Gonio = A.

Laivan asema ensimmäistä peilausta otettaessa = B.

Laivan asema toista peilausta otettaessa = C.

Kulma A = 170° - 130° = 40°.

Kulma B = 180° - 170° + 25° = 35°.

Matka BC = 10 mpk.

Matka AC = määrättävä etäisyys.

Siniväittämän mukaan saadaan: $\frac{AC}{BC} = \frac{\sin B}{\sin A}$; $\frac{AC}{10} = \frac{\sin 35^\circ}{\sin 40^\circ}$

$$\frac{AC}{10} = \frac{0,574}{0,643}; \quad AC = \frac{10 \cdot 0,574}{0,643} = 8,9$$

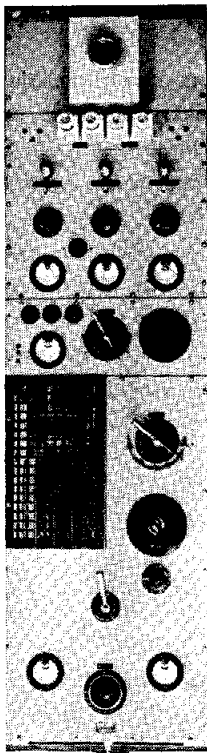
Määrättävä etäisyys AC = 8,9 mpk.

Mittaamalla Hango Goniosta lähtien 8,9 mpk. viimeistä peilaussuoraa myöten, saadaan laivan maantieteellinen asema tarkasti määrättyksi. On luonnollisesti samantekevää minkä suurien kulmien kanssa joudumme tekemisiin samoin kuin sekin, saako laiva peilaukset joltakin kiinteältä peilausasemalta tai peilaako se itse jotakin maa- tai majakka-asemaa.

Laivasähköttäjä, ellei itsellänne ole, niin lainatkaa navigaatiohytistä trigonometriset taulukot, joista saatte tarvittavat kulmien sinit ja harjoitelkaa tehtävän ratkaisua, sillä vaikka ei varsinainen navigeeraus teille kuulukaan, on kuitenkin hyödyllistä osata tällainenkin ongelma nopeasti ratkaista.

Lki.

S/ALDEBARAN

Päälähetin
PC 2/500, antenniteho 500 W n. 175 m/A, varustettu ohjausoskillaattorilla, lyhyillä ja pitkillä aalloilla.

Hätälähetin
K-300, muuntajateho 300 W. Aaltoalue 600-800 m. Antenniteho n. 100 m/A.

Vastaanotinrakissa
kaksi vastaanotinta, joitten aaltoalue 20-20,000 metriin.

Radiosuunnin
SPA-4, jonka suuntimisminimi on alle 1°.

Yleisradiovastaanotin
3-asteinen, erikoisaaltoalueella.

Suojelkaa merenkulkijoita hankkimalla luotettavat radiolaitteet. Asennustöitä suoritetaan sekä koti- että ulkolaisissa satamissa.

Oy. Radio E. Hellberg.

HELSINKI - LAUTTASAARI

OHM 24 METRILLÄ

Kuultuani, että Hankoradio suorittaa kokeiluja 24 metrin aallolla, ryhdyin matkalla Etelä-Amerikasta Eurooppaan kuuntelemaan k.o. aaltoa. Pernambucon seudulta lähtien kuuntelin joka päivä klo 13.20 Gmt. OHM:ää, mutta tulos oli aina kielteinen. Vasta Gibraltarin korkeudella kuulin ensimmäisen kerran OHM:n sanotulla aallolla, eikä sekään ollut kehuttavaa, Qsa 2 ja Qsb. Silloin taisi OFBS olla ainoa suomalainen laiva 24 metrillä.

Harvat lienevät ne suomalaiset laivat, jotka voivat työskennellä 24 metrillä ja niin oli asian laita täälläkin. Oli hankittava 24 metrin ruidi mistä hyvänsä. Joko oli rakennettava uusi Qrxmtri, tai saatava 24 metriä vanhasta lähettimestä. Asiassa päädyin siihen, että rakensin 36 metrin kelarungolle 24 metriäkin. Tein hyvin vähällä työllä kelan käännettäväksi samalla tavalla kuin on toinen 74-220 metrin kela. Antenni oli sopiva ja antennivirraksi sain abt. 1 amp. Lähetin on HF 2/200.

Oliessani sittemmin 24 metrillä olen kokeillut, miten tällä uudella aallolla saa yhteyksiä. Euroopan vesillä saan melko helposti Qso:n USA:han ja SAC, LGJ, IAC j.n.e. vastaavat jo ensimmäisellä kutsulla. Lähtiessämme Svendborgista Tanskasta, ilmoitin OHM:lle, että olin halukas kokeilemaan Hankoradion kanssa 24 metrillä. Sovittiin ajoista y.m. ja onnistuin saamaan Qso OHM 18. 1. 38. Päiväkirjaan olen merkinnyt: "Psn abt to Qtp at Zeebrügge. Abt. 11.00 Gmt. olin Qso IAC ja myöhemmin LGJ ja SAG. All Qrk, Qso ensimmäisellä kutsulla. 12.45 Gmt. olin Qso OHM, joka ilmoitti Qsa 3. OHM oli alussa Qsa 4 mutta tuli sitten Qsa 5. Ääni oli samanlainen kuin 36 metrillä. Lisäsin tehoa ja OHM ilmoitti nyt Qsa btr. Päätettiin pitää yhteyttä klo 12.45 Gmt. Qtp Zeebrügge at 13.25 Gmt."

Zeebrüggestä lähdimme 19. 1. 38 bnd Mexican Gulf. Joka päivä kuuntelin ja kutsuin 24 metrillä, mutta vasta 23. 1. onnistuin saamaan Qso OHM. Olin huomannut, että piti olla sitä aikaisemmin äänessä mitä enemmän matka joutui ja siitä syystä tiedotti OHM:lle 90 metrillä, että kuuntelisivat 24 metriä klo 08.30 ja 11.30 Gmt. Kuulinkin OHM 08.30 Qsa 2 mutta oli jonkun verran Qsb. Tunnin verran myöhemmin meni Qrk 24 metrillä niin huonoksi että tiesin, ettei OHM tulisi kuulumaan enää 11.30 ja niin kävikin. Ikävä kyllä, oli tämä viimeinen Qso OHM tällä aallolla.

Aika, jolloin pitää ottaa yhteys itään päin, näytti olevan hyvin kriittinen, kun taas länteen päin oli yhteyden saanti hyvin helppoa. En sitten tiedä, kulkevatko radioaallot helpommin länteen päin vai olivatko inosferit ja Heavyside-kerrokset menneet sekaisin, mutta kummalta se vain näytti. Tultuamme Floridan rannikolle kuuntelin, koska Euroopan asemat alkaisivat kuulua mutta en saanut Qso SAG tai LGJ. Muita "vanhan maan" asemia kuulin kyllä aika hyvin mutta Qso:ta en saanut. Aika, jolloin kuuntelin näitä asemia, oli 03.00-09.00 Gmt.

Hankoradiolla on varmasti jo ennestään niin paljon työtä, että on vaikeata vaivata sitä ylimääräisillä kuunteluilla ja kun lisäksi laivojen lukumäärä 24 metrillä pysyy vähäisenä, ei meidän tarvinne toistaiseksi haaveilla mistään 24 metrin liikenteestä.

Tällä matkalla en kertaakaan kuullut OHM:ää 36 metrillä. SAG, LGB ja GBR tulivat täydellä voimakkuudella mutta OHM ei vaan esiintynyt eetterin näytämällä. Sensijaan oli Qrk 90 metrillä hyvä. Vielä Azorien kohdalla onnistuin saamaan Qtc suoraan OHM:lle.

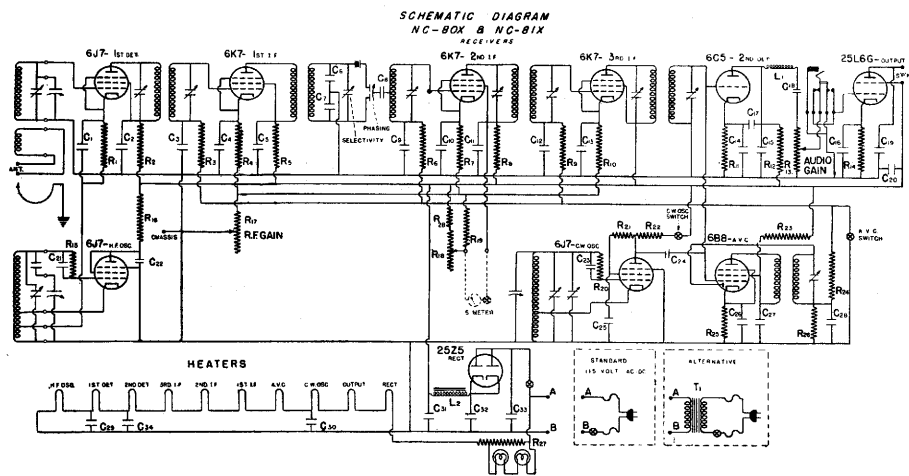
Toivoen lisää Ops 24 metrille, lähetän best 73's OH-laivoille!

"Joker".

LISÄÄ AMERIKKALAISISTA VASTAANOTTIMISTA

Tämän kirjoittaja on mielihyvin lukenut lehtemme palstoilta tehdastekoisia ameriikkalaisia vastaanottimia (communication receivers) koskevat kirjoitukset, sillä käyttökokemukseen perustuvat arvostelut ja havainnot sanovat enemmän kuin kuinka kirkuvat ilmoitukset. Vain harva amatööriestämme on jaksanut tähän mennessä hankkia itselleen tuollaisen monta tuhatta markkaa maksavan laitteen ja siksi usea joutunee tulevaisuudessa vaikean tehtävän eteen valitessaan omansa kymmenkunnan mahdollisen ehdokkaan joukosta ja on senvuoksi tyytyväinen kuullessaan niistä ennakolta jotakin. Vanhat hyvät kaksi- tai kolmi-putkiset vastaanottimet eivät kylläkään sähkötysvastaanotossa jää herkkyyden suhteen jälkeen moniputkisista supereista, mutta

ole ollut edes virtajärjestelmän puolesta mahdollisuuksia erikoissuperin hankkimiseen, koska ne kaikki ovat olleet vaihtovirtakäyttöön suunniteltuja. Hallicraftersin tämän vuoden Super Skyrideriä tehdyt kokeet vielä näyttivät, että sen suuri herkkyys ei sallinut edes erikoissuodatinlaitteilla varustetun yksiankkurimuuttajan käyttöä virtalähteenä ja toisekseen: vastaanotin otti yli 100 W, joka merkitsee sitä, että muuttaja ottaisi käyttävästä tasavirtaverkosta n. 250 W, joka kW-tunneiksi ja edelleen penneiksi muutettuna olisi melkoinen määrä markkoja vuosittain. *Tasavirta-alueella asuvan on hankittava yleisvirtakone ja ainoa sellainen on yhä edelleen National-tehtaan 10-putkinen keskihintaluokkaan kuuluva NC-81 X, jollaisen hankin*

puhelin vastaanoton ja selektiivisyyden laita on niin ja näin. Vastaanottimen kalleus (hinnat vaihtelevat 4.000—10.000 markkaan) panee monen ajattelemaan mahdollisuutta rakentaa sellaisen omin käsin kotipöydän ääressä, kuten entisetkin, mutta ne lienevät oikeassa, jotka väittävät, että rahallinen nettovoitto jää pieneksi ja että viritysvaikeudet ovat melkein ylivoimaiset ilman mittalaitteita. Itse uskaltaisni lisäksi väittää, että mekani- ninen lujuus ja rakenteiden asiallisuus ovat tavallisen harrastajamekanikon kompastuskiviä. Pitkän kokemuksen omaavat erikoistehtaat selviävät tehtävästä parhaiten ja niiden tuotteet tulevat loppujen lopuksi halvimmaksi. Ankara kilpailu pudottaa lisäksi hintoja (tietysti laadun kustannuksella) ja jo nyt myydään Ameriikassa 8-putkisia 50 dollarilla. Viimeinen niistä lienee laatupyrkimyksissään kunnioitettavan National-toiminimen vastaanotin NC-44, jonka sanottu tehdas kirvelevin mielin on ollut pakotettu lyömään kokoon kilpaillakseen perin tuotteliaan ja hintoja polkevan Hallicraftersin kanssa. Mutta National haluaa samalla olla rehellinen ja huomauttaakin, että heidän halvalta koneeltaan ei sovi liikoa odottaa.

Helsingin tasavirta-alueella asuvana ei tämän kirjoittajalla

itselleni ja joka lienee toistaiseksi ainoa lajissaan maassamme. Koetan senvuoksi vuorostani selostaa puolueettomasti vastaanottimeni rakennetta, etuja ja epäkohtia.

NC-80 X ja NC-81 X.

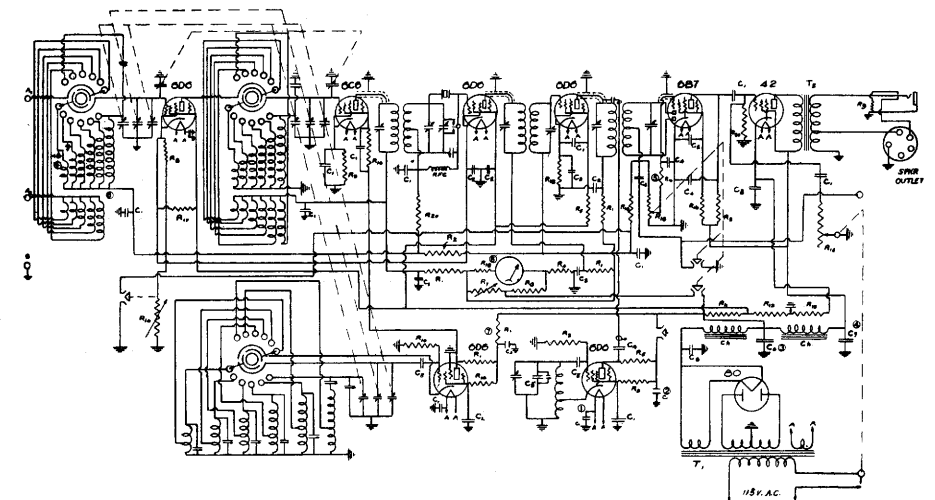
Yleismallin NC-80 X jaksolukualue ulottuu 540—30000 kj, jakautuen neljälle vaihdettavalle kelaryhmälle. Sen käyttö amatööritarkoituksiin on hankalaa kuten OH 2 NN:n kirjoituksesta edellisessä numerossa selvisi, sillä esim. 14000 kj on vain jonkun millimetrin pituinen asteikolla, joka muuten on asiallinen ja avoin. Amatöörimalli NC-81 X käsittääkin vain amatöörialueet, joita on kaikkiaan viisi vastaten 1600, 3500, 7000, 14000 ja 28000 kj amatöörialueita. Koneessa on perin avoin vaakasuora asteikko, jossa on edellälueteltuja alueita vastaten viisi vaakasuoraa, suoraan jaksolukuihin kalibroituja riviä, joiden yli kulkee säätönupin kuljettama pystysuora osoitin. Kaikki alueet on sopivilla rinnakkaiskondensattoreilla levitetty yhtä leveiksi (n. 20 sm pituisia) tällä asteikolla. Osoittimen kuljettamiseksi kerran asteikon yli on tarpeen 7 säätönupin kierrosta.

NC-81 X eroaa useimmista muista siinä, että väljaksovahvistimessa käytetään niin suurta väljaksolukua kuin 1560 kj tavallisen 465 kj asemasta. Pienemmän vahvistuksen vuoksi tarvitaan tällöin kolme väljaksoastetta kahden asemasta, mutta saavutetaan seuraavat edut:

1) Peilijaksoluku on $2 \times 1560 = 3120$ kj päässä vastaanotettavasta jaksoluvusta, jolloin on mahdollista rakentaa vastaanotin ilman suurjaksovahvistinta eli preselektoria.

2) Suurelle väljaksoluvulle voidaan rakentaa tehokas kidesuodatin.

Preselektorin poisjääminen luonnollisesti alentaa vastaanottimen hintaa aika tavalla ja juuri rakentaakseen halvemman vastaanottimen on National valinnut väljaksoluvuksi n. 1600 kj. Vastaanottimen putkisarjan muodostavat seuraavat putket, joista 8 on metalli- ja 2 lasiputkea:

1 ilmainen	6J7
suurjakso-oskill.	6J7
1 väljaksoaste	6K7
2 „	6K7
3 „	6K7
2 ilmainen	6C5
AVC-putki	6B8
CW-oskill.	6J7
päätevahvistin	25L6G
tasasuunnin	25Z5

Näistä on 25L6G uusimallinen "beam power"-putki, jolla 115 V verkkojännitteellä saadaan 2,5 W pääteteho. NC-81 X ottaa verkosta 0,32 A 115 V jännitteellä eli vain 37 W.

Kelanvaihto on mielestäni ratkaistu hyvin asiallisesti (sama rakenne kuin NC-100:ssa). Viittä aaltoaluetta vastaavat 10 kelaa "trimmareineen" ja "paddercineen" on sijoitettu valualumiiniseen vaunuun, joka aaltoaluetta vaihdettaessa liikkuu vastaanottimen asennuspohjan alla ja kytkee asianomaiset kelat yläpuolella oleviin säätökondensattoreihin. Kelavaunun paksut alu-

miiniseinät estävät piirejä vaikuttamasta toisiinsa ja piirien kytkinjohdot ovat lyhyemmät kuin tavallisia yliheittäjäarakenteta käytettäessä.

Ensimmäisen ja toisen väljaksovahvistimen välissä on kidesuodatin, joka 1600 kj rakennettuna on sikäli tavallisuudesta poikkeava, että se on aina "päällä" ja toimii vastaanottimen jaksolukutoiston päättimenä, rajoina 300—7000 jaksoa. Vaikka tämän kirjoittajalla on vähän kokemusta kidesuodattimen käytössä, olen yhtä mieltä OH2NN:n kanssa siitä, että puheena olevassa vastaanottimessa kidesuodatin todella toimii "single-signal" vastaanotossa.

Voidaan kysyä: miten pitää sellaisen erikoisvastaanottimen kuin NC-81 X kalibrointi paikkansa. Tarkistamalla eri alueiden asteikot 100 kj kiteellä, joka antaa tarkistuspisteen jokaisen 100 kj kohdalle, olen havainnut, että asteikkojako on tyydyttä-

vän hyvin suoritettu. 7000 ja 3500 kj asteikot ovat aivan tarkoin oikean levyiset, 14000 kj asteikko on n. 5 kj liian kapea. Asteikko on tarkistettava vastaanottimen ollessa käyttölämpimän, sillä esim. 14000 kj asteikko "peilaa" kylmästä tilasta lämpimään, eli n. 15 min. aikana, kokonaista 15 kj. Tämä on ikävä seikka, joka johtuu vastaanottimen osien lämpenemisestä ja aiheuttaa siis sen, että asteikko ei kylmänä pidä aivan paikkaansa. Asteikon oikealle kohdalleen asettamisessa auttaa niinkin pieni kapasiteetin muutos kuin oskillaattoriputken hilajohdon asettelu sopivasti putken metallivaipan suhteen. Tästä ymmärtää millaista tarkkuutta vaatii tällaisen vastaanottimen alkukalibrointi.

Preselektorin puuttuminen aiheuttaa sen, että "peilikuvina" esiintyy esim. 14000 kj alueella useita n. 17000 kj toimivia kaupallisia sähkötysasemia, jotka kyllä saa pois antennijohtoon sijoitetulla aaltoloukulla aivan täydelleen ilman että 14000 kj merkit heikkenisivät. Super Skyriderin käyttäjät valittavat 15000 kj yleisradioalueella toimivien yleisradioasemien esiintyvän vastaanottimissaan 14000 kj alueella preselektorista huolimatta. Mieluummin sietäisin kuitenkin asteikolla "ylimääräisen" sähkötyskuin yleisradioaseman.

Lopuksi yhteenveto NC-81X-vastaanottimen heikkouksista:

- 1) Ylcisvirtakoneena se on arka verkosta tuleville sähköhäiriöille, esim. valaistuskatkaisijain napsauksille.
- 2) Preselektorin puuttuminen saattaa aiheuttaa pahoja häiriöitä kaksinkertaisen välilijaksoluvun päässä olevista asemista.
- 3) Asteikkomekanismi jää jälkeen esim. Hallicraftersin vauhtipyörävirityksestä ja vaikuttaa käytännössä kankealta.

Etuina muihin vastaanottimiin nähden mainitsisin sensijaan:

- 1) Ottaa verkosta vain n. 40 W ja tulee siis virrankulutuksen puolesta halvaksi.
- 2) Kidesuodatin toimii idealisesti selektiivisyyssäätönä myös puheluvastaanotossa.
- 3) Siirtyminen aaltoalueelta toiselle käy silmänräpäyksellisesti ilman edelläkäypää korkeasäädön asettelua.
- 4) Kalibrointi hyvin tyydyttävä.

Mitä tulee vastaanottimen suorituskykyyn, olen siihen ollut tyytyväinen sekä sähkötyksellä että puhelulla. Erikoisesti puhelulla tulevat muiden maanosienkin amatööriasemat (W, PY, VK, VU, LU jne.) edullisissa olosuhteissa erinomaisesti sekä 14000 että 28000 kj alueella.

RME-69.

Koska tämä kalliimpaan hintaluokkaan kuuluva vastaanotin on meillä aivan tuntematon, julkaistaan sen kytkentäkaavio tässä yhteydessä. Erikoisesti Englannissa tuntuu se olevan suosiossa kalleudestaan huolimatta. Itse vastaanotin on jo varustettu yhdellä preselektoriasteella, mutta lisälaitteena voidaan hankkia 2-asteinen preselektoriyksikkö DB-20, jolloin suurjaksosteita tulee olemaan kokonaista kolme ennen ensimmäistä ilmaisinta. Toisena lisälaitteena on hiljan tullut kauppaan "RME Frequency Expander", joka laajentaa vastaanottimen jaksolukualueen ulottuvaksi 60000 kj asti. RME-69:n oma vastaanottoalue on 550—32000 kj jakautuen kuuteen alialueeseen:

550—1500 kj
1400—3100 kj
3000—6800 kj
6200—13000 kj
12000—20000 kj
17000—32000 kj

Aaltoyliheito suoritetaan tavallisella nastayliheittäjällä kuten Super Skyriderissäkin. Putkia on kaikkiaan 9 kpl. ja on vastaanottimessa myös hyvin toimiva R-mittari. Vastaanottimessa on kaksi viritysnuppia, joista vasemmanpuoleinen kuljettaa kilojaksoihin jaettulla asteikolla liikkuvaa korkeussäädön osoitinta ja oikeanpuoleinen toimii hienosäätönä ja alueiden levittäjänä. — Erikoisuutena on mainittava, että vastaanottimen toista ilmaisinta ja päätepentodia voidaan käyttää monitorina oman lähettimen modulointia tutkittaessa. Tätä varten on valualumiinisen

asennuspohjan takana naparuuvi, johon yhdistetään lyhyt langanpätkä antenniksi.

RME käyttää vain lasiputkia ja sanoo ottavansa metalliputket käytäntöön heti kun havaitsee niiden käytöstä koituvan joitakin todellisia etuja. Kenellä on riittävästi rahaa kunnollisen vastaanottimen ostamiseksi, hän hankkikoon RME-69:n, sillä ainakin tämän kirjoittaja on saanut vastaanottimen selostuskirjasta sen käsityksen, että tähän merkkiin voi luottaa ja että sen valmistajat pyrkivät muuhunkin kuin vain rahan ansaitsemiseen.

K. S. S. — OH2NM.

P. S. Sen jälkeen kuin edelläoleva jo oli painossa, saimme tiedot kahdesta uudesta National-vastaanottimesta. Ne ovat jo mainittu 49:50 maksava NC-44 ja uusi ultra-aaltovastaanotin NC-510.

NC-44 on 7-putkinen 105—130 V yleisvirtasuper ilman preselektoriastetta, vaikka välilijaksoluku on vain 456 kj. Ensimmäisenä ilmaisimena ja oskillaattorina toimii 6K8, jota seuraa kaksi välilijaksovahvistinta (ilman kidettä) ja toinen ilmaisin (diodi). CW-oskillaattori on erillinen. 2 W ulostulotehon antaa 25L6G. Aaltoyliheittäjä käsittää neljä aaltoaluetta, jotka ulottuvat 550 kj —30 Mj. Asteikko samanlainen suoraviivainen kuin selostetussa vastaanottimessa NC-81X ja liikkuu sillä kaksi osoitinta, joista toinen kuuluu karkea-asetusnuppiin ja toinen "band-spread"-nuppiin. Asteikko on jaettu kilojaksoihin. — Tässä lienee halpa superi tasavirta-alueella asuville!

NC-510 on ulkoasultaan NC-81X ja NC-44 näköinen, mutta on varustettu vielä S-mittarilla. Vastaanottimen aaltoalue on 28—60 Mj, siis sopiva vain 56 ja 28 Mj työskentelyyn. Preselektori, ensimmäinen ilmaisin ja siihen kuuluva oskillaattori ovat "Acorn"-putkia ja on välilijaksoluku 1560 kj. Lisäksi on luonnollisesti CW-oskillaattori, AVC ym. Kaikesta päättäen tehokas, mutta kallis vastaanotin. Asteikko suoraviivainen ja jaettu megajaksoihin.

RADIOSÄHKÖTTÄJÄT!

Haluatteko saada tämän äänenkannattajanne mielenkiintoiseksi ja sisällöltään vaihtelevaksi? Jos haluatte, niin auttakaa toimitusta kirjoituksillanne! Kaikki asialliset kirjoitukset, sekä teknilliset että kaunokirjalliset, matkakuvaukset ja jännityskertomukset, suorasanaiset ja runomittaiset, ovat tervetulleita. Autakaa kynttilänne loistaa!

ONKO LAIVANOMISTAJIEN "KULTAINEN AIKA,, OHI?

Englannin matkalla tekemässään havainnoista on konsuli John Nurminen eräässä sanomalehtihaastattelussa lausunut m.m. seuraavaa: "Tavallaan olivat havaintoni kielteisiä. Näin satamäärin, jos niin saan summassa sanoa, suuria valtamerialueita telakoituina rahtien puutteesta. Rahtaus onkin nyt lamakaudessa. Laivanomistajien viimevuotinen "kultainen aika" loppui lyhyeen."

Amerikkalaisen Suurtehtaan Loistosaavutus

SYLVANIA RADIO-PUTKET

Tukkumyyjä ja varasto Suomessa

TEKNO-TUKKU OY.

H:ki, Mikonkatu 15 b. A. - Puhelimet: 30 204 - 31 047 - 37 053.

THE RADIO OFFICERS UNION

Englannin radiosähköttäjälitto, joka nimeensä A.W.C.T. sisällytti myöskin lankasähköttäjät, on ristitty uudelleen ja saanut otsikossa olevan nimen, lyhennettynä R.O.U.

Nimen muutos on johdonmukainen seuraus liiton sisäisestä uudelleenjärjestelystä sääntöihin y.m. nähden sekä suunnan, ehkäpä toimintatavankin muutoksista, jotka sikäläinen liitto on viime aikoina toimeenpannut.

Entinen A.W.C.T. on lähtenyt uudelle, entisestä melkoisesti poikkeavalle tielle. Se on luopunut ylhäisestä eristäytyneisyydestään, "associationismista", kuten englantilaiset itse sanovat ja omaksunut "unionismin" periaatteen. Uudelleen rekisteröitynä Trade Unionina se on liittynyt Trades Union Congressiin, jossa sillä tulee olemaan edustajansa. Siitä on näinollen tullut puhdas "valkokauluksisten työläisten" ammattiyhdistys.

On selvää, että R.O.U:n vaikutusvalta on tällä tavoin suuresti kasvanut ja että sen on nyt helpompi toimia niidenkin tarkoituksien hyväksi, joita varten jo A.W.C.T. oli perustettu, mutta myöskin uusia toimintamahdollisuuksia avautuu R.O.U:lle, sillä suuren järjestön tukema tulee sen mieltä olemaan aivan toinen kanta-vuus kuin tähän asti. Tämä lieneekin ollut pääasiallisena kannustimena uusille toimenpiteille, jotka ainakin toimeenpanevan komitean keskuudessa ovat saaneet jokseenkin yksimielisen kannatuksen.

Onko uusi suuntautuminen ollut välttämätöntä ja niin edullista liiton jäsenille, että siihen on kannattanut ryhtyä, sen tietävävät englantilaiset virkaveljemme itse par-

haiten, mutta vain ehdottoman positiivista se ei sentään kaikessa liene, sillä tälläkin asialla on nurja puolensa.

R.O.U:n toimeenpanevan komitean jäsenten lausuntoja ja toimintakertomuksia lukiessa kiintyy huomio, ainakin meikäläisestä näkökulmasta katsoen, eräaseen epäilyttävään seikkaan, nim. puoluepolitiikkaan. Emme ole koskaan aikaisemmin havainneet A.W.C.T:n, enempää kuin minkään muunkaan maan vastaavan järjestön, määrittelevän puoluepoliittista kantaansa, mutta heti sen tultua unioniksi, on ehdottoman puolueettomuuden tieltä järjestönä poikettu. M.m. on Trades Union Congressissa toimivalle R.O.U:n edustajalle annettussa toimintaohjeessa määritelty suhtautuminen erinäisiin poliittisiin puolueisiin tai mieltäpitoihin. Emme tiedä mistä tämä johtuu, mutta liittyminen T.U.C:n perhe-kuntaan, lienee vaatinut julkituomaan tällaisenkin kannanilmaisun.

Vaikka näyttääkin siltä, että jonkinlainen radikaalinen "unionismin" ihailu ja inostus on vallannut englantilaiset virkaveljemme toivomme, että R.O.U. tulee käyttämään laajentunutta valtaansa vain jäsentensä hyväksi antamatta vetää itseänsä T.U.C:n mahdollisiin poliittisiin pyörteisiin. Tästä y.m. varoittaakseen eräs toimeenpanevan komitean jäsen lausuukin: "kuulee puhuttavan paljon sieluttomista työnantajista, mutta — varokaamme sieluttomia unioneja".

Meitä asia kiinnostaa ja liikuttaa sikäli, että liittomme kuuluu jäsenenä I.F.R.ään, jonka suurin ja nykyisin kaiketi vaikutusvaltaisin jäsenjärjestö R.O.U. on ja me emme halua, emme välittömästi emmekä välillisesti, sekaantua puolue- tai maailmanpoliittisiin taisteluihin.

SIIRTYVÄN LIIKENTEEN LYHYTAALTOALUEISTA

Siitä saakka kun joltakin vuosia sitten viimeksi tämän lehden palstoilla kirjoitin eri lyhytaaltoalueista on tapahtunut useitakin muutoksia ja kun yli puolella suomalaisista kauppa-laivoista on jo lyhytaaltolaitteet ja laivojen luku kuukausittain yhä kasvaa nopeasti, haluan jälleen palata asiaan lähinnä niitä virkaveljiä silmälläpitäen, jotka juuri ovat ryhtyneet työskentelemään lyhyillä aalloilla.

Hanko Radion liikenne lyhyillä aalloilla lisääntyy tasaisesti vuosi vuodelta, mutta tämä lisäys ei kuitenkaan ole missään suhteessa verrannollinen lyhytaaltoisten laiva-asemien kasvuun, vaan aiheutuu liikenteen lisäys melkein yksinomaan siitä, että samat laivat, jotka jo vuosikausia ovat olleet lyhytaaltoyhteydessä Hangon kanssa, lisäävät vuosittain sanomanvaihtoaan aseman kanssa. Epäilemättä on jotakin vinossa meidän koko lyhytaaltoliikenteessämme, missä vika oikeastaan piilee, on vaikea sanoa, mutta lience se löydettävissä seuraavista seikoista:

1) Oppikurssiaikana ei itse lyhytaaltoliikenteeseen kiinnitetä lainkaan huomiota. Sen poisjättäminen opetus suunnitelmasta on kuitenkin suuri virhe, sillä siksi tärkeä on tämä liikennehaara. Pitkänmatkan laivoissa on lyhytaalto jo yleinen ja laitteet ovat siksi kalliita, että laivanomistajalla on täysi oikeus vaatia suoraa sanomanvaihtoyhteyttä kotimaan kanssa.

2) Laivojen lyhytaaltovastaanottimet ovat hyvin puutteellisia. Meillä on käytössä lukuisia ja mitä erityyppisimpiä super-vastaanottimia, mutta kaikki ovat jokseenkin yhtä keuhkoja lyhytaaltosähkötyksessä. Puhelulle ovat superit OK, mutta sähkötykseen täysin kelpaamattomia. Näin on laita monestakin syystä; superi on herkkä ja menettää trimmauksensa laivan tärinästä, kostea ilma ja vettä tippuvat seinät eivät myöskään ole omiaan pidentämään sen ikää laivassa. Lisäksi ovat lyhytaaltoalueet useimmiten siksi kapeita, että on suorastaan mahdotonta saada kuuluviin heikompia asemia niiden satojen joukossa, jotka työskentelevät 3—4 asteen laajuisella alueella. Ja lopuksi on superilla se ominaisuus, että asemat kuuluvat kahdesta kohtaa — "haitarit" — ja tämä ei suinkaan ole omiaan lisäämään vastaanottomahdollisuuksia muutoinkin ylikuormitetulla lyhytaaltoalueella. Useissa yhtiöissä on mahdollonta saada erikoista lyhytaaltovastaanotinta, mutta mielipiteeni on, että sähköttäjälle ei suinkaan käy liian ylivoimaiseksi hankkia sellaisissa tapauksissa oma laite. 2—3-putkisen hankintakustannukset eivät nouse edes tuhanteen ja tämän summan saa kyllä moninkertaisena takaisin siinä muodossa, että varmojen radioyhteyksien saaminen käy mahdolliseksi, jolloin olot samalla laivassa paranevat, "osakkeet nousevat". Yksistään jo säännöllisten pressitietojen hankkiminen on omiaan vahvistamaan sähköttäjän asemaa hyvinkin huomattavasti, sillä tunnettuahan on, että sähköttäjä sellaisessa laivassa, jossa on lyhytaaltolaitteet, on "vähemmän arvossa pidetty vieras" ellei hän pysty hoitamaan laitteita. — Yleensä ovat lähetyslaitteityypimme hyviä, joten niistä ei ole muuta sanottavaa kuin se, että olisi eduksi, jos niihin saataisiin myöskin 18—24 m. aaltoalueen kelat päiväyhteyksiä varten. Hanko Radiossa onkin jo 24 m aalto.

3) Virkaveljet, jotka eivät lainkaan piittaa lyhyistä aalloista. Valitettava tosiasia on, että joukossamme on useitakin sellaisia ja tämän huomaa parhaiten siitä, että lyhyillä aalloilla aikaisemmin työskennellyt laiva äkkiä jää mykäksi

joksikin aikaa, mutta kun sähköttäjä vaihtuu, kuulee laivan jälleen pitävän yhteyksiä toisten lyhytaaltoasemien kanssa. Tiedossani on kymmenkunta tällaista laivaa.

Siirtyäkseni lyhytaaltotyöskentelyn käytännölliseen puoleen luettelen aluksi varsinaiset lyhytaaltoalueet: 13, 18, 24, 27, 36, 48, 54, 72 ja 90 mtr.

Edellisenä kesänä suorittivat erikoisestikin amerikkalaiset rannikkoasemat paljon kokeiluja 13 metrillä. m/s Kungsholman SMJA I sähköttäjän allekirjoittaneelle lähettämän tiedon mukaan kehoitettiin laivassa tätä aaltoaluetta ja saatiin sillä hämmästyttäviä tuloksia pitkällä matkoilla. — 13 m. alue on mielenkiintoinen ja suosittelisin sitä virkaveljille, joilla on laivassa oma amatöörilähetin, jonka voi helposti muuttaa tälle aallolle.

18 m aalto oli vielä muutamia vuosia sitten suhteellisen vähän käytetty ja rajoittui sen kuuluvaisuus vain valoisimmiksi päivätunneiksi. Aurinkopilkkuvuoden kehittyessä on kuitenkin 18 m muuttunut, nykyisin voidaan sillä työskennellä aikaisesta aamusta myöhäiseen iltaan ja päästään vähäiselläkin teholla uskomattomia välimatkoja. Tältä aaltoalueelta löytyä useimmat eurooppalaiset ja amerikkalaiset suur-rannikkoasemat.

24 m työskennellään kesäaikana vuorokauden ympäri ja talvisin aikaisesta aamusta iltamyöhään, keskipäivällä ei kylläkään saa kaukoyhteyksiä, mutta sensijaan aamu- ja iltapäivisin. Järjestään kaikki eurooppalaiset ja amerikkalaiset asemat työskentelevät tällä aallolla, heti WSL:n yläpuolella on nykyisin OHM, tarkka aalto on 23,94 mtr, jolla asema kutsuu cq:ta kello 13,30 GMT. Muutoin alkaa tämä alue IAC:stä ja loppuu GKA ja SPF:ään. Laivojen aallot ovat WCC:n ja GKA:n välissä.

27 m käytetään verrattain vähän ja on se laadultaan samanlainen kuin 24 m. SAG:n pressin jälkeen klo 21,45 GMT ovat ruotsalaiset 27 metrillä, jolla ne välittävät toisilleen pressiuutisia, lisäksi käyttävät aluetta monet pienemmät rannikkoasemat, joilla ei ole säännöllisiä kuunteluajkoja muilla aaltoalueilla.

Seuraa sitten epäilyksittä eniten käytetty laiva-aaltoalue, 36 metriä. Tämä aalto onkin meille aivan erikoisen merkityksellinen, sillä se on toistaiseksi ainoa, jolla säännöllisesti saamme yhteyden kotimaahan välimatkoista riippumatta. Kesäaikana käytetään 36 metriä hämärän tulosta aamun valkenemiseen, talvisin jo useita tunteja ennen pimeän tuloa ja verrattain kauan aamupäivisin. Tällä aaltoalueella kuulee seuraavat asemat, alhaalta päin laskien: JOR, IMB, OHM, GBR, GFA, LGB, DAN, SAG, WAX, WBF, WCC, OXZ, WSL, VIS, IAC, FFS, PCH, GKT.

OHM löytyy heti GBR:n alapuolelta, mutta jos on epäselektiivinen vastaanotin, aiheuttaa GBR usein häiriöitä. Vaikkakin OHM:ää häiritsevät ajoittain myös muut asemat, kuuluu se yleensä hyvin. Pimeinä talvikuukausina on kuitenkin usein vähän niin ja näin aseman kuuluvaisuus 36 metrillä, mutta ellei kuule sitä sen antaessa cq talvisin klo 18,30, 21,00 ja 23,00 GMT ja kesäisin klo 21,00, 23,00 ja 01,00 GMT, voi siitä huolimatta kutsua sitä ja pyytää vastausta 47 metrillä. Näin eivät useimmat kylläkään näytä tekevän, mutta neuvoin kuitenkin koettamaan, sillä pimeänä aikana kuuluu OHM monta kertaa paremmin 47:llä kuin 36 metrillä.

Erästä yleisradion kantoaaltoa lukuunottamatta on 47 m täysin häiriövapaa. OHM:ää on paras kutsua aaltoalueen alaosassa sijoittamalla aaltonsa WSL:n ja WAX:n väliin, jossa kaikki suomalaiset asemat ovat. OHM:n kuunteluajoina ovat suomalaiset laivat "liikkeellä" ja kun kuuntelee aaltoalueella, saa aina jonkun välittämään, ellei itse syystä tahi toisesta kuule Hankoa. Kun on sanoma LGB:lle, voi sitä kutsua samalla aalloilla kuin OHM:ää, mutta kaikkia muita asemia on paras kutsua hieman pitemmällä aallolla, jossakin kohtaa FFS:n ja GKT:n välissä. Ei kuitenkaan pidä luulla, että saa aina vastauksen vain muutamalla kutsulla, monesti saa kutsua pitkän aikaa, sillä kuuluvaisuus vaihtelee huomattavasti vuoden ajasta, päivän hetkestä ja ennenkaikkea häiriöistä riippuen, jotka tekevät kiusaa muutenkin jo liikaa kuormitetulla 36 metrin alueella.

Tässä yhteydessä voidaan samalla mainita mistä asemista 36 metrin alueella on muuta hyötyä kuin qso. GBR:stä saa pressin klo 20,00 GMT ja wx:n klo 21,33 GMT, GFA:sta wx:n klo 09,30 GMT ja SAG:sta pressin klo 21,00 ja 01,00 GMT. Jos haluaa ottaa SAG-pressin, niin sattuu se kylläkin alkamaan juuri OHM:n kuunteluajana, mutta meikäläisiä eniten kiinnostavat ulkomaan uutiset alkavat vasta noin klo 21,20, joten siinä jää hyvää aikaa yhteyksiin suomalaisten asemien kanssa. — Rannikkoasemat antavat traffic listansa jokaisen tahi joka toisen tunnin alussa, ajat löytyä luettelosta.

48 metrin alue on hyvä varsinkin talvisaikaan, jolloin 36 m on "dead". Tätä aluetta käyttävät useimmat rannikkoasemat rinnan 54 m kanssa. Toivottavaa olisi, että suomalaiset laivaasemat käyttäisivät enemmän jotakin näistä aaltoalueista ja sopisivat esim. yhteysajoista, kuten 90 metrillä on aika 22,00 GMT. Ulottuvaisuus on huomattavan suuri, vähintään kaksi kertaa suurempi kuin 90 metrillä ja meillähän on useitakin laivoja, joissa on ruotsalainen lähetin ilman 90 m aaltoa. Alku onkin jo tehty, sillä OHBY on aina 48 metrillä klo 21,45—22,00 GMT, samoin OFBS sekä muutkin Thorden-laivat, kuten OFBX ja OHFJ. Tervetuloa siis, jos OHM-qso on epäonnistunut, niin aina löytyy joku sellainen, joka saa yhteyden asemaan.

72 metriä käyttävät etupäässä ruotsalaiset ja on se heille samasta arvosta kuin meille 90 m., joten voin sen tässä sivuuttaa.

90 metrin käytössä ovat suomalaiset epäilemättä ylivoimaisia. Tällä aalloilla pääsee kesäaikaan vaatimattomia matkoja, mutta talvisin sen sijaan kunnioitettavia välejä. Kuten tunnettua kuuntelee OHN klo 07,00—19,00 GMT 10 minuttin ajan jokaisen tunnin alussa 90 metrillä ja vastaa 142 metrillä. OHG kuuntelee samoina aikoina ja vastaa 106 metrillä. Öisin kuuntelee OHM 90 metrillä klo 22,00, 24,00, 02,00, 04,00 ja 06,00 GMT ja vastaa 90:llä. Klo 20,00 GMT ei siis ole kuuntelua. Talvisin kuuluu OHM:n 90 m kaikkialla Euroopan vesillä, mutta ellei syystä tahi toisesta kuulu, on 90 metrillä tehtyyn kutsuun pyydetävä vastausta 47 metrillä, mikä varmasti kuuluu. Klo 22,00 GMT on suomalaisille laivoille tullut tavaksi "tavata" 90 metrillä.

Kun edellä olevasta tekee yhteenvedon, niin havaitsee, että voi kuulla ja saada yhteyden suomalaisten laivojen kanssa seuraavina aikoina ja seuraavilla aalloilla: Klo 13,30—13,45 GMT 24 metrillä, jälkeen klo 18,30 GMT 36 m, klo 21,00 GMT 36 m, 21,45 48 m, 22,00 90 metrillä, 23,00 ja 01,00 36 metrillä. Jos ei ole varma lähettimensä aalloista, niin on parasta pyytää apua joltakin virkaveljeltä. Tässä suhteessa ovat m.m. ruotsalaiset sangen avuliaita. Esimerkkinä haluan tässä mainita, että kun tulin OFBS:ään en heti saanut 18 metriäni kuntoon. Olin jo puuhaillut pitkän aikaa kun kuulin erään englantilaisen matkustajalaivan, jota muutta mutkitta pyysin kuuntelemaan minua 18 metrillä — kuten tunnettua eivät engelsmannit ole erikoisemmin halukkaita tekemään palveluksia. Kun hän ei heti löytänyt minua 18 metrillä, pyysin häntä kuuntelemaan ensin 24:llä ja siirryin sitten alas päin 10 asteen välein kunnes hän sanoi stop ja silloin oli 18 metriini paikallaan. Seuraava temppu oli sitten tietenkin kutsua ylös pari rannikkoasemaa saadakseni tietää minkä arvoisen aaltoni oikein oli — ohimennen sanottuna, vy FB, qsa fm U.S.A. = 4.

Edellä en ole lainkaan kosketellut puheluaaltoja, puhelu menee niin sanoakseni itsestään, joten jätän sen. Neuvoisin kuitenkin arv. virkaveljiä kokeilemaan puhelua lyhyillä aalloilla, esim. 48 metrillä saa hämmästyttäviä tuloksia. Ehkenpä saamme Suomeen vielä myöskin lyhyen puheluaallon, mikä merkitsisi suurta edistysaskelta pitkänmankan puheluissa ja onhan hyvä aina tietää miten pitkälle puhelu kantaa 90 metriä lyhemmillä aalloilla.

G. Molits.

KÄRPÄSEN PUREMIA ELI AALTOALUEITA JA ASEMIÄ

ARRL:n kilpailun jälkeen tuntui siltä kuin kaikki asemat olisi poispyyhkäisty yhdellä kädenliikkeellä. Kuuntelipa sitten 14- tai 28 mc:n alueilla, niin aina oli yhtä tyhjää. Mutta jo parin vuorokauden hiljaisuuden jälkeen 14 mc:lle ilmaantui asema toisensa jälkeen ja on se melkein poikkeuksetta ollut ajokelpoinen läpi vuorokauden. Maaliskuun loppupäivinä tapasi useimmat vakituiset asemat painelemassa täyttä höyryä, niistä monet meikäläisille hyvinkin tuttuja, kuten W1EUJ, W2VY, W1GBO, W4AUU, W5ENE, W6CUH ym. Samoin oli 28 mc:llä useita W-asemia ahkeraan äänessä ja pakisi tällöin W2LAC fonolla OH5NR:n kanssa toista tuntia, ollen kuuluvaisuus moitteeton molemmin puolin. W8LAC on suomalainen ja puhuu moitteetomasti kieltämme. Hän ajaa noin puolen kilowatin inputilla B-luokkaisesti moduloituna ja oli hänen käyttämänsä jaksoluku silloin 28420 kc.

Eräänä iltapäivän kuului harvinainen asema: CZ — —, joka huusi CQ:ta ja onistui — 50D:n saada se onkeensa — asema sijaitsee Monacon ruhtinaskunnassa. — OH5ON, uusin tulokas, Viitosten kasvatti, teki kahdessa vuorokaudessa luvansaantipäivästä lukien WAC:n työskennellen seuraavat asemat: W4BYY, HC1JW, VK3XN, SU1SW, J2LL ja SM7XV — niin sitä pitää. Hänen TX on TPTG/21OT — 25 watts.

Toukokuun alkupäivinä oli 14 mc loistokunnossa. Silloin sai yhteyksiä vaikka minkä verran. OH5OM, myös uusi tulokas, teki uuden loistavan oman ennätyksensä työskentelemällä yhden yön aikana kokonaista 17 DX:ää. Useimmat silloin kuullaista harvinaisuuksista olivat VP2AT, Antiqua, 14430 kc., T9x; VP7NT, Bahamas, 14402 kc.; VO3P, 14425 kc.; T8; CM2AF, 14395 kc.; — W6:sta mainittakoon CUH, DVI, OAV, NYA, GRX jne.

Iltapäivisin olivat taasen etelän pojat valtavasti edustettuina, niistä mainitakseni vain joka päivä kuullut ja työskennellyt asemat: CR7AU 14260, CR7AC 14275, CR7AK 14305 T6, ZE1JG 14380, ZE1JI 14390, ZE1JN 14393, ZS1CX 14370, ZS6EO 14385, CT3BC 14290 T7, VQ8AJ 14—14400 T5.

Itämaiden tähtenä loisti XU8LS ja tapasi hänet aina iltapäivisin äänessä avasipa vastaanottimensa milloin tahansa ja samaa voi sanoa FI8AC:sta. Ei näytä poikia sota peloittavan. — Japanilaisista voi vain todeta J5CC:n kärräävän aamusta iltaan ja illasta aamuun hausalla nukuttavalla soinnulla noin 14405 kc:n paikkeilla. Hän muuten on harras Suomi-ystävä, lääkäri ammatiltaan ja taitaa virheettömästi saksaa, ranskaa ja englantia.

Uuden-Seelannin asemista (on tarkoita Viipurin esikaupunkia) ovat parhaiten kuuluneet sekä aamuisin että iltaisin ZL1MR 14398 ja ZL1GR 14390 kun taas VK-asemat ovat loistaneet poisolollaan. KA1AF kuuluu usein myös ja on hänen käyttämänsä jaksoluku noin 14395 ja samaa voi sanoa eräästä hauskasta naapurista, PK1MF:stä 14380, joka istuu rukkiensa ääressä aamuvarhaiseen asti ja ilmoittaa kaikille "QRT now, I am wery sleepy", mutta minkäs sille voi kun eurooppalaiset kuuluvat hyvin ja — se karpänen.

Mitä taasen Keski- ja Etelä-Ameriikan asemin tulee, niin tapaa niitten joukosta sellaisiakin yllätyksiä, kuten HI6Q 14385 T6, HR7AC sekä aina mölisevät K5AA, K5AC, K5AF, K5AN ja PY2HM.

Toukokuun aikana olen kuunnellut etupäässä iltaisin ja näinollen ovat havaintoni melko yksipuolisia, mutta toivottavasti syksyllä saan enemmän aikaa ja siten tarkempia tietoja työskentelevistä asemista. Useimmat edellisen kuukauden aikana kuulut asemat olivat nytkin ahkeraan äänessä, vaikkakin muutamia oli ilmestynyt lisää, kuten meikäläisistä —5OL, aivan vihreä vielä, mutta varmasti saamme hänestä aikaa myöten hyvän lisän aktiivisten miesten joukkoon. Hänen TX on joku "XYZ" ja input noin 1—5 wattia.

Varmaankin useat ovat kuulleet CR7AU:n puolituntia kestävä CQ-kutsun ja ehtineet kyllästyä siihen. Siinä eräs parhaimmista esimerkeistä, millainen CQ-kutsu ei saa olla.

OH5NF ja OH5NR ovat työskennelleet VQ2PL:n kanssa ja kartuttaneet työskentelemensä valtioiden lukua edellinen 81:een ja jälkimäinen 112:een valtioon. VQ2PL pyytää lähettämään QSL-kortit ZE1JI:n kautta. OH5OD kalasti itselleen 86:n valtion työskentelemällä FI8AC:n kanssa. Muutamilta muiltakin olen saanut heidän työskentelemensä valtioiden lukumäärän: OH5NJ 42, OH5OM 39, OH5ON 56 ja OH5OL 6?

7 mc:llä ovat DX:t olleet harvinaisia, mutta muutamia japanilaisia on kuultu ja eräs harvinaisuus: AR8MO 7200 kc., T8.

Muista Vähä-Aasian asemista ovat useimmiten kuullut TA1AA, ZC6AA 14285 T8 ja ZC5AY.

Olen useaan kertaan yrittänyt saada kiinni eräitä harvinaisia eurooppalaisia, LZ- ja LX-asemia, mutta aina yhtä huonoin tuloksin, sillä kyseessä olevat asemat viittaavat kintaalla naapureilleen ja pakisevat W-asemien kanssa, joita tuntuvat kuulevan hyvin, jotavastoin niistä silloin täällä ei kuule pihahdustakaan. Olen viimeaikoina pannut merkille seikan, ettei tahdo saada näistä lähinaapureista, eli eurooppalaisista, kunnan juttelukaveria, yrittäpä sitten miten hyvänsä, sillä kohta yhteyden saatuaan, ilmoittavat he armollisesti, "I gess QRU nw here so 73 jne. sk" — siinä sitä taasen oltiin. Mutta on toki hyvä, että useimmista DX-miehistä tapaa hauskoja rätinmärehtelijöitä ja täten saa ongittua yhtä ja toista heidänkin edesottamuksistaan.

Amatööreille, jotka haluavat itselleen WAS:än voin ilmoittaa, että W1JZF sijaitsee Vermont'in valtiossa, W9UOX Iowa'ssa ja W9FWW Nebraska'ssa. Liitän tähän luettelon USA:n eri valtioista ja toivon siitä olevan jotain apua tarkastellessamme työskentelemiämme W-asemia. Huomautan, että Columbian piiri luetaan kuuluvaksi Maryland:iin.

USA:n 48 valtiota ovat:

Alabama	W4	Nebraska	W9
Arizona	W6	Nevada	W6
Arkansas	W5	New Hampshire	W1
California	W6	New Jersey	W2—W3
Colorado	W9	New Mexico	W5
Connecticut	W1	New York	W2—W8
Delaware	W3	North Carolina	W4
Florida	W4	North Dakota	W9
Georgia	W4	Ohio	W8
Idaho	W7	Oklahoma	W5
Illinois	W9	Oregon	W7
Indiana	W9	Pennsylvania	W3—W8
Iowa	W9	Rhode Island	W1
Kansas	W9	South Carolina	W4
Kentucky	W9	South Dakota	W9
Louisiana	W5	Tennessee	W4
Maine	W1	Texas	W5
Maryland	W3	Utah	W6
Massachusetts	W1	Vermont	W1
Michigan	W8—W9	Virginia	W3
Minnesota	W9	Washington	W7
Mississippi	W5	West Virginia	W9
Missouri	W9	Wisconsin	W9
Montana	W7	Wyoming	W7

OH5NR.

AUSTRALIAN 150-VUOTISJUHLIEN DX-KILPAILU

Tämän vuoden kuluessa viettää Australia 150-vuotispäiväänsä, jota juhliakseen sikäläinen radioamatööriliitto "The Wireless Institute of Australia" toimeenpanee yhdessä Uuden Seelannin vastaavan järjestön "The New Zealand Association of Radio Transmitters" kanssa yleismaailmallisen radioamatöörien välisen kaukoyhteyskilpailun. Uuden Etelä-Walesin hallitus on ottanut myös radioamatöörit huomioon juhlien ohjelmaa suunniteltaessa ja tukee rahallisesti edellämainittuja liittoja kilpailun palkintoja hankittaessa.

Kilpailu jakautuu kolmeen pääluokkaan, nimittäin Senior-,

Junior- ja vastaanottoasemien luokkaan. Senior-luokassa sallitaan enintään 150 W anoditeho ja Junior-luokassa 25 W suurin anoditeho. Kolme palkintoa jaetaan kummassakin lähetysluokassa, jonka lisäksi eniten pisteitä saaneelle asemalle jokaisessa maassa annetaan erikoissertifikaatti. Viimemainitun saamiseksi on kuitenkin tarpeen vähintään 100 pisteen kokonaispistemäärä. Kaikkia osanottajia kehoitetaan kuitenkin lähettämään yhteenvedon tuloksistaan riippumatta saavutetusta pistemäärästä. Kaikki saavat tästä tunnustukseksi erikoisen tarkoitusta varten laaditun kortin.

Senior-luokan säännöt.

- 1) Kilpailun tulokset tutkii WIA:n asettama kilpailukomitea, jonka päätös on määrävä crimielisyyksien sattuessa.
- 2) Kilpailu edellyttää muiden maiden amatöörien yhteyksiä Uuden Seelannin ja Australian amatöörien kanssa. Yhteyksien aikana vaihdetaan kuusinumeroisia sarjoja, jotka ovat kokoonpannut siten, että kolme ensimmäistä numeroa ovat vasta-aseman kuuluvaisuusnumerot (RST) ja kolme viimeistä kyseessä olevan yhteyden juokseva numero. Esim. VK2RA on yhteydessä W6TA:n kanssa antaen tälle numerosarjan 579055. Se merkitsee, että VK2RA kuulee W6TA:ta RST 579 ja yhteys on järjestyksessä N:o 55.
- 3) Kilpailu suoritetaan kahtena viikon loppuna alkaen ensimmäinen erä lauantaina lokakuun 1 p:nä klo 1200 GMT ja päättyen lokakuun 2 p:nä klo 1200 GMT. Toinen erä suoritetaan viikon päästä alkaen klo 1200 GMT lauantaina lokakuun 8 p:nä ja päättyen sunnuntaina lokakuun 9 p:nä klo 1200 GMT.
- 4) Kilpailu on avoin kaikille maailman radioamatööreille.
- 5) Pääteasteen anoditeho saa olla enintään 150 W. Missään tapauksessa ei saa ylittää suurinta sallittua tehoa, jos se on 150 W pienempi.
- 6) Vain yksi yhteys asemaa kohden kullakin aaltalueella sallitaan koko kilpailun aikana (siis molemmat erät huomioon ottaen).
- 7) Kaikkien amatöörien jaksolukualueiden käyttö on sallittu.
- 8) Vain yksi henkilö saa hoitaa kutakin asemaa.
- 9) Pistelasku suoritetaan siten, että ensimmäisestä yhteydestä VK- tai ZL-aseman kanssa annetaan 12 pistettä, toisesta yhteydestä 11 pistettä, kolmannelta 10 pistettä jne., kunnes 12:sta yhteydestä saadaan vain 1 piste. 12 ensimmäistä yhteyttä tuottaa siis kaikkiaan 78 pistettä, johon jokainen lisäyhteys tuo enää vain yhden lisäpisteen. Pistelaskuun eivät vaikuta mitenkään työskentelyalueet, mutta selostettu pistelasku saadaan suorittaa kullekin VK- ja ZL-piirille (will apply to each prefix Zone worked). Selostetulla tavalla saadut pistemäärät lasketaan yhteen ja kerrotaan työskentelevien VK- ja ZL-piirien lukumäärällä. Nämä piirit ovat VK2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ja 9, sekä ZL1, 2, 3 ja 4.
- 10) Kilpailuun ei tarvitse ilmoittautua, mutta jokaisen osanottajan on kilpailun päätyttyä lähetettävä yhteenvedo, josta selviävät vasta-asemat, päivämäärät, kelloajat (GMT), työskentelyalueet, vaihdetut numerosarjat ja lasketut pisteet, sekä vakuutus siitä, että kilpailun sääntöjä on noudatettu eikä sallittua tehoa ylitetty.
- 11) T8 tai sitä huonompi ääni aiheuttaa hylkäämisen, samoin alueen rajan ylittäminen.
- 12) Kilpailuyhteenvedojen on oltava perillä Australiassa ennen joulukuun 31 p:nä 1938. Ne lähetetään osoitteella: Contest Committee W.I.A., G.P.O. Box N:o 1734 JJ Sydney, N. S.W. Australia.

Junior-luokan säännöt.

- 1) Kilpailun ensi erä alkaa klo 1200 GMT lauantaina lokakuun 22 p:nä ja päättyy sunnuntaina lokakuun 23 p:nä klo 12 GMT. Toinen erä suoritetaan vastaavasti viikkoa myöhemmin.
- 2) Lähettimen anoditeho saa olla enintään 25 W.
- 3) Muuten ovat voimassa edellä luetellut Senior-luokan säännöt.

Palkinnot.

Paitsi australialaisille annettavia palkintoja saa suurimman pistemäärän maailmassa saavuttanut amatööriseura komean palkinnon, joka jää asianomaisen omaisuudeksi. Lisäksi saa suurimman pistemäärän saavuttanut kustakin maasta tunnustukseksi erikoissertifikaatin. Jokainen kilpailutuloksensa lähettänyt saa pistemäärästä riippumatta Australian 150-vuotisjuhlien muistoksi painetun kortin.

VIIMEKSI PÄÄTTYNEET RADIOSÄHKÖTTÄJÄKURSSIT

Viime toukokuun 20 päivänä päättyivät Helsingissä Ammat-tienedistämislaitoksella pidetyt Posti- ja lennätinhallituksen järjestämät radiosähköttäjäkurssit.

Jo paria päivää aikaisemmin järjesti Suomen Radiosähköttäjäl-iitto kurssien osanottajille kahvitarjoilun "Primulassa", jossa tilaisuudessa liittoa edustamassa olleet puheenjohtaja ja sihteeri selostivat liiton toimintaa ja tarkoituspäätä, sekä olosuhteita yleensä kauppalaivoissa, joissa juuri valmistuneet nuoret radiosähköttäjät joutuvat työskentelemään. Samassa tilaisuudessa liittyivät seuraavat 29 II lk. radiosähköttäjät pätevyystutkinnon suorittanutta jäseniksi liittoomme:

Johan Ahmavuo, jäsennumero 286. Erik Airisto 287. Kai Arjamaa 288. Reino Aschan 289. Arne Askolin 290. Toivo Erjanko 291. Kauko Heikkilä 292. Toivo Heinonen 293. Unto Heiramo 294. Kauko Hyvärinen 295. Pekka Kallakari 296. Vilho Karo 297. Jorma Korhonen 298. Georg Lindeman 299. Heikki Matinara 300. Viljo Mäkelä 301. Väinö Palhovuo 302. Toivo Peltonen 303. Eero Ratamo 304. Lars Rosenback 305. Sakari Saarinen 306. Bernhard Salenius 307. Rafael Salonen 308. Erkki Saloranta 309. Armas Simpanen 310. Unto Suomalainen 311. Erkki Tani 312. Olavi Toivonen 313. Aarne Turkki 314.

25 VUOTTA RADIOSÄHKÖTTÄJÄNÄ

Huhtikuun 23 p:nä tänä vuonna tuli kuluneeksi 25 vuotta siitä, kun tanskalainen radiosähköttäjä P. Underlien sai radiosähköttäjän pätevyystodistuksen. Siitä lähtien on hän jatkuvasti toiminut laivasähköttäjänä eri yhtiöiden laivoilla, pisim-män ajan kuitenkin pelastusyhtiö *Switzerin* palveluksessa. Tällä hetkellä hän on mainitun yhtiön "*Valkyria*" nimisessä laivassa, sijoituspaikkanaan *Lissabon*.

Liiton toimihenkilöt: johtaja: Dipl.ins. K. S. Sainio, Helsinki, Merikatu 23; sihteeri: Toimittaja E. Kairenius, Helsinki, Laivurinkatu 21; taloudenhoitaja: Sotilasmerimies A. H. Häkkinen, Helsinki, Linnankatu 16 A.

Osoitteenmuutokset: Jäseniä kehoitetaan heti osoitteen vaihduttua ilmoittamaan uusi osoiteensa liiton sihteerille.

Taloudenhoitaja: Jäsenmerkkejä saatavana hintaan Smk. 35:— kpl. Asemakirjoja 5 Smk. 20:—.

Sihteeri: Kaikkia liiton jäseniä kehoitetaan lähettämään oikeaksi todistettu jäljennös I tai II luokan sotilasradiosähköttäjätodistuksistaan.

Radio OH: Jos lehti palautetaan liitolle erheellisen osoitteen tähden, lopetetaan sen postitus k.o. jäsenelle seuraavasta numerosta.